

Гладуш Ірина Анатоліївна

викладачка кафедри філології та перекладу

Київського національного університету

технологій та дизайну (м. Київ)

ОСОБЛИВОСТІ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ ДЛЯ РІЗНИХ ТИПІВ ОСОБИСТОСТІ

Дистанційне навчання стало невід'ємною частиною життя студентів та викладачів під час воєнного стану в Україні. Університети та коледжі призупиняють традиційні заняття та змушені перейти на онлайн-навчання.

Студенти стикаються з різними академічними та соціальними проблемами в онлайн-класі. Важливо знати як використовувати природні схильності студентів на їх користь. Озброївшись цими дослідженнями, викладачі можуть застосувати різні стратегії навчання для успішної взаємодії у віртуальному середовищі.

Теоретичною основою для типологізації людей є концепція К. Г. Юнга, відповідно до якої виділяють екстравертований тип особистості — той, чия життєва сила черпається із зовнішнього світу — і інтровертований, психічна енергія якої зберігається у внутрішньому світі людини (Юнг, 1998).

Оскільки коледжі та університети по всій країні практикують онлайн-освіту в умовах воєнного стану, як студенти-інтроверти, так і студенти-екстраверти повинні адаптуватися до змін. Слід застосувати найкращі способи навчання для успішної реалізації освітніх програм.

На думку авторитетного американського психотерапевта і дослідника М. Лейні, відмінне співвідношення інтровертів та екстравертів становить один до трьох (Лейні, 2013). Дану пропорцію прийнято вважати вірною, проте

підтвердити та/або спростувати співвідношення 1:3 в даний час досить складно.

Проте, аналізуючи дослідження науковців, слід зазначити, що українці – інтровертна нація. Відомий дослідник В.Янів стверджує це у своїх працях. «При емоційності та слабій вольності [природнім є звернення] до тихої призадуми, до рефлексії чи навіть до меланхолії» (Янів, 2006, 290).

Аналізуючи переваги синхронного та асинхронного навчання, слід врахувати інтровертність українських студентів.

Студенти з типом особистості «інтроверт» потребують внутрішньої рефлексії, щоб підзарядитися. На думку дослідників (Hudgeons V., 2021), у коледжі це означає, що інтроверти часто цінують можливість переглядати навчальні матеріали у вільний час у власному темпі. Інтроверти, як правило, почуваються комфортно в асинхронних класах, де вони можуть переглядати, призупиняти практичні заняття або лекції курсу за бажанням. Під час проходження синхронних курсів інтроверти повинні завчасно переглянути презентації та матеріали. Хоча не всі інтроверти відчувають соціальну тривогу чи сором'язливість, їм часто важче спілкуватися в групі. Ця складність може бути ще більш очевидною на синхронному занятті в реальному часі, де справжні люди замінюються «аватарками» (зображеннями користувачів) на екрані комп'ютера. Для участі в занятті інтроверти можуть ділитися запитаннями чи коментарями через вікна чату, дискусійні форуми класу та електронну пошту. Інтровертам легше працювати в малих групах, ніж з великою групою студентів. Якщо інші члени групи є сильними особистостями, це може бути незносим. Стратегія навчання - поділ проектів на індивідуальні, делеговані завдання. Це відмінний спосіб збалансувати групову участь і бажання працювати наодинці. Інтровертам також може бути корисно здійснити підготовчу роботу та провести мозковий штурм перед груповими дискусіями, щоб вони впевнено ділилися своїми ідеями.

Екстраверти живляться за рахунок зовнішньої енергії та взаємодії з іншими, що перетворює синхронне навчання на найкращий варіант. Однак екстравертам може бути важко встановити значущі контакти з більш ніж з двома десятками учасниками у реальному часі. Екстравертам слід завчасно підключитися до заняття, щоб поспілкуватися з іншими студентами в менших групах. Екстраверти також можуть підготуватися до занять, обговорюючи матеріал в онлайн-дошках обговорень, чатах, за допомогою електронної пошти або текстових повідомлень. Екстравертам подобається взаємодія, але конкурувати за увагу на великій Zoom конференції важко, навіть якщо викладач надає слово для виступів в рамках студентської дискусії. Нетривала втіха від участі ще більше обмежена під час асинхронних занять. Екстравертам, як правило, легше адаптуватися до синхронного навчального середовища, ніж інтровертам. Їм легше включитися в розмову, залишаючись на передньому плані. Під час асинхронного навчання екстраверти можуть брати участь в уроках наживо, в роботі оглядових сесій та невеликих дискусійних груп. Екстравертам добре підходять спільна групова робота. Вони можуть виконувати важливу роль лідерів груп і посередників, допомагаючи підтримувати дискусію. Стратегії навчання - групова робота. Групова робота дає екстравертам можливість проявити себе, але важливо, щоб вони не домінували над іншими. Необхідно прагнути створити середовище, в якому кожен почуватиметься комфортно і матиме мотивацію говорити.

Синхронне та асинхронне навчання є незамінним в умовах воєнного стану. Правильний вибір стратегій навчання з урахуванням типів особистості та національних особливостей допоможе студентам адаптуватися до змін та сприятиме успішній реалізації освітніх програм.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Лейни, М. (2013) *Преимущества интровертов*. М : Манн, Иванов и Фербер.
2. Юнг, К. Г. (1998) *Психологические типы*. Минск : Попурри, 1998.
3. Hudgeons V. (2021) *Introvert vs. Extrovert: Online Learning Strategies*. Retrieved from <https://thebestschools.org/magazine/introvert-extrovert-learning-styles/>
4. Yaniv W. (2006) *Essays on the history of Ukrainian ethic psychology*. К : Znannya.